بسم الله الرحمن الرحيم

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު

ދިވެހިރާއްޖެ

ޤަޟިއްޔާ ނިމުނު ގޮތުގެ ހުކުމް

- ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 2016/HC-JC/16
- އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް:

* ނަން: ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް   * ދާއިމީ އެޑްރެސް: ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް

* ރަޖިސްޓްރީ ނަންބަރު: -   * މިހާރުގެ އެޑްރެސް: ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް

- އިސްތިއުނާފު ރައްދުވި ފަރާތް:

* ނަން: ޢަލީ އިނާސް   * ދާއިމީ އެޑްރެސް: ވޮރިއަ / ޏ. ފުވައްމުލައް

* އައިޑީކާޑު ނަންބަރު: A277912   * މިހާރުގެ އެޑްރެސް: ސިނަމާލެ 03 02-14

* ރަޖިސްޓްރީކުރެވުނު ތާރީޚު: 23 ޖުމާދަލްއާޚިރާ 1438 / 22 މާރިޗު 2017   * ނިމުނު ތާރީޚު: 29 ރަބީޢުލްއައްވަލް 1441 / 26 ނޮވެމްބަރު 2019

- އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 889/Cr-C/2016
- ނިންމިކޯޓު: ކްރިމިނަލް ކޯޓު
- މައްސަލައިގެ ބާވަތް: ބަނގުރާބުއިން
- ހުށަހެޅި ތާރީޚު: 29.09.2016   * ނިމުނު ތާރީޚު: 31.01.2017
- މައްސަލަބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލިސް:

އިސްވެރިފަނޑިޔާރު ޝުޖާޢު އުސްމާން   ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ނިޔާޒް   ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ފައިސަލް

(ރިޔާސަތު)

ޢަރުޟުގެ ޚުލާޞާ:

މިއީ، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 889/Cr-C/2016 ޤަޟިއްޔާއިން ކުރައްވާފައިވާ ޙުކުމަކީ ނިހާއީ ޙުކުމެއްކަން ކަށަވަރުކުރުމަށްޓަކައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2015/14/SC (15 ނޮވެމްބަރު 2015) ސަރކިއުލަރގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ ފަރާތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށް ހުށަހެޅި މައްސަލައެކެވެ.

މި ޤަޟިއްޔާގައި، އިސްތިއުނާފު [illegible] ފަރާތަކީ ޏ. ފުވައްމުލައް / [illegible]، އަލީ އިރުފާން (އައިޑީ ކާޑު ނަންބަރު A277912) އެވެ.

[illegible] ނުކުތާތައް:

01- އިސްތިއުނާފު މިކުރެވޭ ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 889/Cr-C/2016 ޤަޟިއްޔާގެ [illegible] ނިމުނު ގޮތުގެ [illegible] [illegible]، އެޤަޟިއްޔާގައި 05 ޖަނަވަރީ 2016 ދުވަހު 23:30 [illegible]، އަލީ އިރުފާނުގެ މައްޗަށް [illegible] [illegible] މަސްތުވާތަކެތީގެ [illegible] [illegible] އަލީ އިރުފާނާ [illegible] އަލީ އިރުފާނަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، ޤާނޫނު ނަންބަރު 9/2014 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖިނާއީ ޤާނޫނު)ގެ 616 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ (2) ވަނަ ނަންބަރުގެ (ii) އާ ބަލާފައި، އެމާއްދާގެ (ށ) ގެ ދަށުން އަލީ އިރުފާނުގެ މައްޗަށް ބަދަނީ އަނިޔާގެ ކުށުގެ ދަޢުވާކުރުމުން ޝަރީޢަތްކޮށްފައިވާ ޤަޟިއްޔާއެއްކަމާއި،

އެޤަޟިއްޔާ ބައްލަވައި ކުރައްވާފައިވާ ޙުކުމުގައި، "ޏ. ފުވައްމުލައް/ [illegible] އަލީ އިރުފާނުގެ މައްޗަށް ދަޢުވާކުރެވިފައިވާ ބަދަނީ އަނިޔާގެ ކުށުގެ މައްސަލާގައި، އަލީ އިރުފާން ބަދަނީ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަލީ އިރުފާން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] އަލީ އިރުފާން [illegible] [illegible]، އަލީ އިރުފާނުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޤާނޫނު ނަންބަރު 9/2014 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖިނާއީ ޤާނޫނު)ގެ 616 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ 2 ވަނަ ނަންބަރުގެ (ii) އާއި (ހ) ގެ 2 ވަނަ ނަންބަރާއި 1106 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި 1205 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާ ބަލާފައި ޤާނޫނު ނަންބަރު 9/2014 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖިނާއީ ޤާނޫނު)ގެ 1002 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން އަލީ އިރުފާނަށް 21 [illegible] [illegible]

ޖަލަށްލުމަށާއި، 40 [illegible] ޖަލްދުކުރުމަށް ހުކުމްކޮށް މައްސަލަ ނިންމީއެވެ." މިގޮތުން ހުކުމްކޮށްފައިވާކަން އެ ޤަޟިއްޔާގެ ޝަރީޢަތް ނިމުނު ގޮތުގެ ރިޕޯޓުން އެނގެން އޮތެވެ.

-02 ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 889/Cr-C/2016 ޤަޟިއްޔާގެ ހުކުމުގެ ސައްޙަކަން ކަނޑައަޅައިދިނުމަށް އެދި ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން 03 (ތިނެއް) ނުކުތާއެއް ފާހަގަކޮށް އެ ނުކުތާތަކާމެދު ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ [illegible] [illegible] [illegible]

- **ފުރަތަމަ ނުކުތާއަކީ،** ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 889/Cr-C/2016 ޤަޟިއްޔާގައި އެ ކޯޓުން ނިންމާފައިވަނީ ދައުވާ [illegible] [illegible] އަދި އިޤްރާރުގެ [illegible] [illegible] [illegible] އަދި [illegible] މި މައްސަލާގައި [illegible] [illegible] [illegible] ކަނޑައަޅާފައިވަނީ [illegible] އަދި ޤާނޫނީ އުސޫލުތަކާ [illegible] [illegible] އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ސާބިތުވާކަން ކަމަށްބުނުމުން.
- **ދެވަނަ ނުކުތާއަކީ،** ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 889/Cr-C/2016 ޤަޟިއްޔާގެ [illegible] އެ ކޯޓުގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކަމަށްބުނުމުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަދި [illegible] [illegible] ކަމަށްބުނުމުން.
- **ތިންވަނަ ނުކުތާއަކީ،** ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 889/Cr-C/2016 ޤަޟިއްޔާއިން އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަދި [illegible] 27 (ހަތާވީސް) [illegible] [illegible] [illegible]، 40 [illegible] ޖަލްދުކުރުމަށް [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަދި [illegible] [illegible] [illegible] ކަމަށްބުނުމުން.

-03 ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 889/Cr-C/2016 ޤަޟިއްޔާގެ ޙުކުމުގެ ބާޠިލުކަން ކަނޑައަޅައިދިނުމަށް އެދި ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން ހުށަހެޅި މި މައްސަލާގައި ދެ ފަރާތުން ދައްކާފައިވާ ވާހަކަތަކާއި، މި މައްސަލައާ ގުޅޭ ގޮތުން ޝަރީޢަތަށް ހުށަހެޅިފައިވާ މި މައްސަލައާ ގުޅޭ ލިޔެކިޔުންތަކަށް ބަލާއިރު، އަންނަނިވި ކަންތައްތައް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.

3.1 ފުރަތަމަ ކަމަކީ، ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ ފަރާތުން ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 889/Cr-C/2016 ޤަޟިއްޔާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި އިސްތިޢުނާފު ކޮށްފައިވަނީ ދަށުކޯޓުގެ ޙުކުމުގެ ބާޠިލުކަން ކަނޑައެޅުއްވުމަށްޓަކައިކަން އެނގެން އޮތެވެ.

3.2 ދެވަނަކަމަކީ، ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ ފަރާތުން ހުށަހެޅި ނަންބަރު: 876/ސސސ/743/2016 (08 ޖޫން 2016) "ދައުލަތާ ހުސައިނާ ފިޒާ"ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ދައުވާގެ ސިފައަށް ބަލާއިރު، އެދައުވާއަކީ ބަނގުރާ ބުއިމުގެ ކުށުގައި ކޮށްފައިވާ ދައުވާއެއްކަން އެނގެން އޮންނަކަމާއި، ބަލާނަމަ ދައުވާގެ ގުޅިގެން، އެދައުވާ ބުނުމަށް ކްރިމިނަލް ކޯޓުގައި 14 ނޮވެމްބަރު 2016 ގައި ބޭއްވުނު އިބްތިދާއީ އަޑުއެހުމާއި 25 ޖަނަވަރީ 2017 ގައި ބޭއްވުނު ޝަރީޢަތުގައި ބަނގުރާ ބުއިމުގެ ކުށުގެ މިދައުވާ އަދި އިޢުތިރާފުން ސާބިތުވެއްޖެކަމުން ބުނެފައިވާކަން އެނގެން އޮންނަކަމާއި، ދައުވާއާއިގެން ކުރިއަން ދާންދިޔައިރު ވަކިވެގެން އިބްތިދާއީ އަޑުއެހުމުގައި އަދި އިޢުތިރާފް ކަމަށް ބުނެ އަދި 25 ޖަނަވަރީ 2017 ގައި ބޭއްވުނު ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި އަދި އިޢުތިރާފު ކުރުމުގެ އަދަބުތައް ގޮތުން ވާހަކަ ދައްކާފައިވާކަން އެނގެން އޮތުމުން، މިދައުވާ ބަލަން ފަރާތުގައިވެސް ޤާނޫނުއަސާސީގެ 51 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރެވިފައިވާ ގޮތުގެމަތިން އަދި އިޢުތިރާފުގެ މައްސަލަ ބެލުމުން ޤަޟިއްޔާގެ ދަލީލު އިޤުރާރަށް ދައުވާގައި ބަޔާން ކުރާ ކުށަކީ ކޮބައިކަން އަދި އިޢުތިރާފުން ތަފްޞީލުކޮށް ސާފުވާގޮތަކަށް އަންގައި ބައްޔާން ކުރުވާފައިވާކަން އެނގެން ނެތްކަމާއި، އަދި އެކަން ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ކަނޑައެޅުނު ކުރެވިފައިވާކަމާއި، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 51 ވަނަ މާއްދާގެ (ބ) އާއި (ދ) އިން ދިފާޢުވުމުގެ ޙައްޤު ވަކީލެއްގެ އެހީތެރިކަން ލިބިގަތުމުގެ ޙައްޤު ދޫކޮށްލުމުގެ ކުރިން ބައްދަލު ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި އަދި އިޢުތިރާފު ހުށަހެޅިފައިވާކަމާއި އަދި އެކަން ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ކަނޑައެޅުނު ކުރެވިފައިވާކަން އެނގެން ނެތެވެ.

3.3 ތިންވަނަކަމަކީ، އަދި އިންސާފުގެ މައްޗަށް ކޯޓުތަކުން ބަންދުގެ މުއްދަތު ކުރުގެ ދަޢުވާއަކީ ތަންފީޛު ދަޢުވާއެއްކަމަށް ބުނެ މިދަޢުވާއަށް އަދި އިންސާފު އަދިއްލަ އިޖުރާއަތުގައި، އެއްވެސް ވަކިބައެއްގެ ހައްގުގައި ...

2011/SC-A/23 ނަންބަރު:

"....ޖިނާއީ އިޖުރާއަތު ...

ބަންދު ...

ބަންދު ...

3.4 ހަތަރުވަނަކަމަކީ، ބަންދުގެ ...

"ބަންދު ..." ...

ބަލާއިރު، އެމީހަކު އެކަން ކުރާއިރު، އެބޮނީ ބަނގުރާކަން ނުވަތަ މަސްތުވާ ދިޔާއެއްޗެއްކަން އޭނާއަށް އެނގޭނަމަ، [illegible] ޖިނާއީ [illegible] ޝަރުތުތައް ފުރިހަމަ ވީމާ، [illegible] އަދި [illegible] [illegible] އޭނާ [illegible] ބަނގުރާ ކަމަށްވާތީ، އަދި [illegible] [illegible] ބަނގުރާކަން އޭނާއަށް އެނގިފައިވާކަން އެނގެން އޮތުމުން، [illegible] ފުރިހަމަވެފައިވާކަން އެނގެން އޮވެއެވެ.

3.5 **ފަސްވަނައަށް،** އަދި [illegible] މައްޗަށް ކުރެވިފައިވާ [illegible] ކުށުގެ [illegible] [illegible] ސާބިތުވުމުން، [illegible] [illegible] ކަނޑައެޅިފައިވާތީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު: 09/2014 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖިނާއީ ޤާނޫނު)ގެ 616 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ (1) ވަނަ ނަންބަރުގެ ދަށުން [illegible] ޖުނަޙުގެ 3 ވަނަ ދަރަޖައިގެ ކުށެއްކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާތީ، އެކުށުގެ [illegible]، އަދި އަދަބު ކަނޑައަޅާއިރު، އެޤާނޫނުގެ 1002ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)ގައި ބަޔާންކުރާ ޖަދުވަލުގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން، ޖުނަޙުގެ 3 ވަނަ ދަރަޖައިގެ ކުށުތަކަށް ކަނޑައެޅިފައިވާ އަސާސީ [illegible] 01 (އެކެއް) މަހާއި 06(ހައެއް) ދުވަހުގެ އަދަބުން [illegible] [illegible]، 27 ދުވަހަށް [illegible] [illegible]، އަދި މިކުށަކީ އިސްލާމީ ޝަރީޢަތުގައި ޙައްދު ކަނޑައެޅިފައިވާ ކުށެއްކަމުގައިވާތީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު: 09/2014 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖިނާއީ ޤާނޫނު)ގެ 616ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)ގެ (2)ވަނަ ނަންބަރުގެ ދަށުން 40 އެކިފަހަރުން ޖަލްދު ކުރުމުގެ ޙުކުމާއި، ޤާނޫނު ނަންބަރު: 09/2014 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖިނާއީ ޤާނޫނު)ގެ 1205ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)އަށް ބަލާއިރު، އެމާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ؛

> "މިޤާނޫނުގައި އެހެން ގޮތަކަށް ބަޔާންކޮށްފައި ވިޔަސްވެސް، އިސްލާމީ ޝަރީޢަތުގައި ޙައްދު ކަނޑައެޅިފައިވާ ނުވަތަ ޤިޞާޞް ކަނޑައެޅިފައިވާ ކުށެއް، އިސްލާމީ ޝަރީޢަތުގައި ކަނޑައެޅިފައިވާ ގޮތުގެ މަތިން އެއްވެސް ޝައްކެއްނެތް މިންވަރަށް މީހާގެ މައްޗަށް ސާބިތުވެއްޖެނަމަ، އޭނާގެ މައްޗަށް ކަނޑައަޅާނީ އިސްލާމީ ޝަރީޢަތުގައިވާ ގޮތުގެމަތިން [illegible] އިސްލާމީ ޝަރީޢަތުގައިވާ އަދަބެވެ."

ބަނގުރާ ބުއިމުގެ ޙައްދަކީ، 40 އެކިފަހަރުން ޖަލްދު ކުރުންކަމުގައިވާތީވެސް، [illegible] އެކަން [illegible] އޮތް މިންވަރަކުން ނުވަތަ [illegible] [illegible]، ޞިއްދީޤު އަބޫބަކުރުގެ ދުވަސް، ޖަލްދުކުރުން 80 އެކިފަހަރާއި [illegible] [illegible] އެނގެން އޮތުމުން، [illegible] [illegible]، ބަނގުރާ ބުއިމުގެ ކުށުގެ [illegible] [illegible]، ޞަޙާބީންގެ އިޖްމާޢުން، ޖަލްދު ކުރުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އޮތުމުން، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ވަނީ ޤާނޫނާ އެއްގޮތް ކަމެވެ.

މަތީގައި ބަޔާންވެދިޔަ ސަބަބުތައް އެހެން ހުރުމުން، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 889/Cr-C/2016 ޤަޟިއްޔާގައި ކުރައްވާފައިވާ ހުކުމަށް ބަދަލު ގެންނަންޖެހޭ ތަނެއް ނެތްކަމަށް މި ޤަޟިއްޔާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި ބެލި ފަނޑިޔާރުންނަށް އިއްތިފާޤުވެއެވެ.

ހުކުމް:

ދެންފަހެ ބަޔާންވެދިޔަ ސަބަބުތައް އެހެން ހުރުމާއެކު، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 889/Cr-C/2016 ޤަޟިއްޔާގެ ހުކުމް ސައްޙަކަމަށް ކަނޑައަޅައި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި މި ޤަޟިއްޔާ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ އިއްތިފާޤުން ހުކުމް ކޮށްދީމެވެ.